

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 2(55) veebruar 1999

On Sul ükskõik, kes seal Toompeal istuvad ja seadusi teevad?

Kui ei — siis tule pühapäeval, seitsmendal märtsil Kurepallu ja vali endale meelepärane saadik Riigikogusse. Valimiseks peaks olema erakondi ja üksikkandidaate igale maitsele. Ainult valimata ei maksa jätta, siis pole hiljem ka õigust viriseda, et keegi pole küsinud, kas mulle meeldib niisugune Eesti riik ja niisugused seadused, nagu nad on... Mõttele sellele, et need, kes Sinust erinevalt mõtlevad, lähevad niikuinii, kuid valivad riiki juhtima just oma huvide kaitsjad. Ainult valima minnes on Sul võimalik ise asja otsustamisest otseselt osa võtta ja Sinu arvamust võetakse igal juhul arvesse. Ja kui Sinuga ühesuguselt mõtlemaid inimesi on enamus, tuleb uus Riigikogu just niisugune, nagu Sa oled tahtnud.

Valimise päeval on valimisjaoskond Kurepalus Priiuse Seltsimajas avatud hommikul kella üheksast õhtul kella kaheksani. Sõidab ka valla buss. Kui pühapäeval pole võimalik hääletama tulla, saab seda teha eelhääletamise päevadel: 1., 2. ja 3. märtsil Haaslava vallamajas. 1. ja 3. märtsil kella 15-19 ja 2. märtsil 9-12. Eelhääletamise päevadel saavad vallamajas hääletada ka need valijad, kes on oma registreeritud alalise elukoha järgi valijate registris kusagil mujal. Nad saavad valida ikka nende kandidaatide vahel, kes kandideerivad nende alalises elukohas.

Eelhääletamise päevadel registreeritakse ka sooviavaldusi nendelt, kes soovivad hääletada kodus. Koju tullakse aga ikka pühapäeval 7. märtsil. Kodus hääletada saab ainult valimisjaoskonnale kirjalikult esitatud avalduse alusel. Niisama kastiga ringisõitmist ja häälte püüdmist, nagu mäletame Nõukogude ajast, ei ole. Igapähele on õigus valida, mitte aga kohustus.

Kindlasti on kõik juba saanud koju valijakaardi, millel on teade valijate nimekirja kandmise ja valimise aja ning koha kohta. See saadeti kõigile Haaslava valla hääleõiguslike kodanike registrisse kantud inimestele. Kui seda pole tulnud, aga oled vähemalt 18-aastane Eesti kodanik alalise või püsiva elukohaga meie vallas, pead pöörduma asja selgitamiseks registripidaja — Haaslava vallasekretäri — poole. Kui elukoht on registreeritud mujal, aga alaliseks või püsivaks elukoht asub Haaslava vallas, saab end võtta valla registrisse kuni 25. veebruarini. Hil-

jem saab juurde võtta ainult neid, kes pole kusagil registris, on ekslikult välja jäänud, aga valimisõiguslikud Eesti kodanikud. Need, kes on kahe valimise vahelisel perioodil vallast lahkunud, kuid pole oma elukohta kusagil registreerinud, on ikka meie valla registris ja saavad ka siin valida. Paljudele neist ei osanud aga kuhugi valijakaarti saata.

Kuidas toimub hääletamine? Valimisjaoskonda tulles esitatakse kehtiv isikut tõendav dokument, mis on välja antud Eesti ametiasutuse poolt. See on üldjuhul Eesti pass, kuid seda asendab ka passi kadumise järel antud ajutine tõend, autojuhiluba või mõni muu isiku nime ja fotoga Eesti Vabariigi ametiasutuse poolt välja antud dokument. Kodakondsust tõestada saab aga ainult Eesti passi alusel. Tõestamine on vajalik siis, kui on tegemist registris puuduva isiku valimisõiguse tõendamisega.

Valimisjaoskonnas antakse allkirja vastu hääletamisedel, mis tuleb valijal täita selleks ette nähtud kabiinis. Valija täidab sedeli ise. Kui ta oma füüsilise puude tõttu või muul põhjusel pole suuteline seda ise tegema, võib ta lasta oma sedeli täita ka kellelgi teisel, kuid see ei tohi olla valimisringkonnas kandideeriv isik. Ta valib oma valimisringkonna kandidaatide seast meelepärase kandidaadi ja kirjutab selle kandidaadi numbri oma hääletamisedelile selleks ette nähtud lahtrisse. Siis murrab sedeli kokku ja annab selle jaoskonnakomisjoni liikmele, kes lööb sedeli välimisele küljele valimisjaoskonna pitsati. Seejärel laseb hääletaja oma hääletamisedeli valimiskasti. Sellega ongi tema hääle antud temale kõige meelepärasema Riigikogu liikme kandidaadi ja ühtlasi ka selle erakonna poolt, kes valija arvates tema huve riigi elu korraldamisel kõige paremini arvestab. Nüüd jääb üle oodata valimise tulemusi, et näha, kui paljud mõtlesid Sinuga ühte moodi ja misugune tuleb Riigikogu uus koosseis.

Seda saame teada hiljemalt kümnendal päeval pärast valimist, seega on 17. märtsiks juba kõik selge.

Kohtumiseni valimiskastide juures!

Aavo Omann
Haaslava vallasekretär

Mida arutas volikogu

11. veebruaril toimunud istungil kuulati esimese päevakorrapunktina ära vallavalitsuse aruanne eelmise aasta valla eelarve täitmise kohta. Kaasettekandega esines valla revisjonikomisjoni esimees Marju Jansen. Eelarve täitmise aruanne oli saadetud volikogu liikmetele varakult koju läbitöötamiseks. Kuna revisjonikomisjoni akt jagati vahetult enne istungit, luges Marju Jansen ette revisjonikomisjoni akti.

Küsimustele vastamiseks olid kohale kutsutud vallavanem Margus Pleksner ja pearaamatupidaja Ida Talbonen. Räägiti tulumaksu laekumisest, hariduse rahadest, elamute- ning üürituludest ja viidamajandusest. Otsusega nr 61 kinnitati Haaslava valla 1998 aasta eelarve täitmise aruanne.

Järgmisena kuulati ära revisjonikomisjoni akti valla asutuse *Majaabi* revideerimise kohta.

Istungile oli kutsutud ka Majaabi direktor Valeri Rudakov, kes kommenteeris revisjoniakti ja vastas volikogu liikmete küsimustele. Informatsioon kuulati ära ja võeti teadmiseks.

Seoses 7.märtsil 1999 toimuvate Riigikogu valimistega tuli volikogul valimise seadusele tuginedes nimetada valimise jaoskonnakomisjoni koosseis ja asendusliikmed. Vallavalitsuse koostatud eelnõu kohaselt nimetati jaoskonnakomisjoni liikmeteks Ivar Dubolazov, Riina Kalda, Anu Kruus, Aavo Omann, Jürgen Põdersoo ja Merle Viira, asendusliikmeteks Maire Manglus ja Maret Roio.

Lahendati Ivo Vohla avaldust.

Probleemi tutvustuseks luges Maie Kajalaid ette Ivo Vohla 28.12.1998 ja 30.12.1998 avaldused. Korraldusega nr 105 03.10.1994 tagastati omandire-

formi õigustatud subjektile Aivo Opmannile Kāo talu maa, kusjuures tagastamise dokumentides, mis esitati maamõõdubüroo poolt vallavalitsusele, polnud näidatud olemasolevaid hooned. Hoonete omanik Ivo Vohla on hoonete omanikuna esitanud tähtaegselt maa ostueesõigusega erastamise avalduse endise Kāo 77 talu maast 2,8 ha erastamise sooviga.

Pärast asjaolude selgitamist vallavolikogu otsustas lugeda Ivo Vohla kaebuse põhjendatuks ning suunata lahendamiseks vallavalitsusele, kellel tuleb uuesti vaadata läbi endise Kāo 77 talu maa tagastamise kohta tehtud korraldus ning, arvestades ilmnenud asjaolusid, mis muudavad maa tagastamise korralduses märgitud suuruses ja piires seadusega vastuolus olevaks, teha uus korraldus kooskõlas maareformi seaduse nõuetega, arvestades nii omandireformi õigustatud subjekti kui maa ostueesõigusega erastamiseks avalduse esitanud hoonete omaniku seaduslikke huve.

Lahendati Aleksander Märso avaldust.

Laekunud avalduses soovib Aleksander Märso erastada Lange külas temale kuuluva hoonete juurde maaüksust, mida kasutab praegu ühe kasutajana Kalju Koosa puidutöökoda *Pauel* ja teise kasutajana Langemäe maja elanikud aiamaana. Probleemi lahendamise teeb lihtsamaks asjaolu, et ei Kalju Koosa ega ka Langemäe maja elanikud pole avaldanud soovi mõõta välja hooned teenindavat maad.

Ettepanek Aavo Samarüütliit ja Maie Kajalaidilt — teha vallavalitsusele ülesandeks koostada projekt, kuidas jagada otstarbekalt eelnimetatud maaüksus. Selle ettepanekuga nõustuski volikogu ühel hääl.

Kuulati ära konstaabel Ivar Dubolazovi informatsioon 1998 aasta vallas toimepandud kuritegude kohta. Tõnu Ojamaa arvas, et ka Kaitseliit võiks olla abiks politseile tema igapäevases töös.

Kuulati ära vallavalitsuse vastus Maie Kajalaidi arupärimisele Ülenurme Jahiseltsiga sõlmitud jahirendilepingu kohta. Sõna oli vallavanem Margus Pleksneril.

Ülenurme Jahiseltsile on antud piirkond rendile viieks aastaks. Leping lõpeb selle aasta 9. septembril. 1994.a. lepingu sõlmimise ajal andsid nõusoleku sel ajal maaomanikud ja maakasutajad olnud A. Luht, J. Saarkivi, L. Hank, T. Ojamaa, H. Silm, L. Prost, R. Soobik ja Kuuste Metskond. Kahjuks pole vahepeal sõlmitud uusi kokkuleppeid ega muudetud senist lepingut, kuigi omanike ja kasutajate ring on laienenud ja muutunud. 1999. aastal on Ülenurme jahimehed rendipiirkonnas maha lasknud ja haa vanud mitmeid koeri, tekitades sellega kahju nende omanikele ja rikkudes ka Haaslava valla loomapidamiseskirja punkti, mis kehtib järelevalveta koerte kohta, lugedes iga lahtioleva koera hulkuvaks, hoolimata tema omaniku teadaolemisest või territooriumist, kus koer viibis.

Olukorrast on informeeritud Ülenurme Jahiseltsi esimeest Rein Ernitsat ja selgitatud meie valla loomapidamise eeskirja.

Volikogu liige Tõnu Ojamaa avaldas arvamust, et meie metsades võiks jahti pidada oma valla jahimehed ja Ülenurme Jahiseltsile poleks vaja edaspidi oma maid jahirendile anda. Kui asi saab läbi mõeldud, lubati valla infolehes avaldada sellekohane teade.

Kes veebruarikuus on sündinud...

1			
2			
3	Jaan Jõesaar Koidula Borodkin	1929 1935	Kurepalu Kriimani
4	Liidia Oknova Anatoli Romanov	1924 1936	Roiu Kriimani
5	Karl Meinhard Lev Krukov	1927 1939	Ignase Kurepalu
6	Hendrik Kennik	1923	Lange
7	Aniina Härm Asta Koljak Gustav Mällo	1921 1921 1921	Päkste Lange Aardla
8			
9	Elise Järviste Elsa Kaljuste Valter Paal	1909 1922 1922	Kurepalu Igevere Kriimani
10	Lehte Kaljagin	1938	Aardlapalu
11	Hilja Murdel	1926	Kurepalu
12	Milde Otsa	1927	Päkste
13	Asta Rataspepp Erene Pukk	1920 1932	Kitseküla Kurepalu
14			

15	Elsa Ärs	1937	Lange
16			
17	Hans Pukk Helju Hint	1930 1937	Kurepalu Uniküla
18	Hilda Kiiple	1919	Koke
19	Jelena Smirnova	1922	Roiu
20	Anna Vanaküla Ede Juhkam	1920 1937	Uniküla Haaslava
21	Aliide Oks	1915	Igevere
22	Koidula Mitt Ilme Piir	1918 1937	Kriimani Lange
23	Ludmilla Metsoja Hilda-Helene Jens Valentina Kerge Kalju Kõiv	1914 1933 1935 1935	Roiu Roiu Kriimani Kriimani
24	Elvi Villemson	1917	Igevere
25	Ella Voltein Aleksandra Tätte	1920 1928	Kitseküla Kriimani
26			
27			
28	Illar Pappel Ivan Mihhailov	1929 1938	Ignase Koke

Palju õnne!

Eelteade ametlike kohanimede määramise kohta

Kooskõlas Kohanime-seadusega ja Kohanimede määramise korraga Haaslava vallas on tehtud ettepanek määrata ametlikeks kohanimedeks

Aadami külas

Soosalu — Tõnu Ojamaale kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Aardlapalu külas

Tuule — Kalmer Grosbergile kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Lepavitsa — endise Laksi 43 talu maal moodustatava 4,8 ha suuruse maa katastriüksuse nimena;

Ignase külas

Õhtu — Priit Ojamaale kuuluvate hoonete aadressi- ja maa eras-

tamisel moodustatava maa katastriüksuse nimena.

Kurepalu külas

Sinisilma — Aare Roosimägi'le kuuluva poolelioleva ehitise aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena senise kohanime Nõlva (Veera Ahtijaineni ehituskrunt) asemel;

Kriimani külas

Tareke 35 — Veera Uleksina'le kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Saiba — Amanda Käsper'ile kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Uue Kiivitaja — Urmas Tättele maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Lange külas

Vangi — Gorgonia Tasale kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Palukülas

Kruusamäe — Hando Piispa'le kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Roiu alevikus

Kesktänav 13 — Silver Tennosaarele, Anu Kruusile, Veera Ahtijaineni ja Lembit nisule kuuluvate hoonete aadressi- ja maa erastamisel moodustatava katastriüksuse nimena;

Kõigil, kellel on vastuväiteid toodud nimede ametlikeks kohanimedeks kinnitamise kohta, esitada oma vastuväited vallavalitsusele 30 päeva jooksul käesoleva eelteate avaldamisest.

Maasikakasvatuse perspektiivist

Maasikakasvatus on üks levinumaid marjakasvatusharusid Lääne- ja Põhja- Euroopas. Eestis on maasikate all ligikaudu 500 ha maad. See pind võiks olla märksa suurem, kui arvestada, et soomlased kasvatavad maasikaid 5000 ja rootslased 3500 hektaril.

Arvestades traditsioonilise põllumajanduse (teraviljakasvatus, piimatootmine jne.) madalseisu Eestis tasub kindlasti otsida uusi võimalusi oma talu säilimiseks ja sissetuleku kindlustamiseks. Maasikakasvatus on kindlasti üks arvestatavamaid sissetuleku allikaid nii talupererele kui ka suuremale majapidamisele.

Maasikakasvatusega alustamisel on ennekõike tarvis, nagu iga uue ettevõtmisega ikka eelkõige julget pealehakkamist. Otsustamisel saavad Teid aidata maasikakasvatuse atesteeritud konsulendid. Soovitav on ennast maksuametis registreerida füüsilisest isikust ettevõtjaks, siis on konsultatsiooniteenus tänu toetusprogrammide suuremas osas tasuta.

Maasikakasvatuseks sobivad kõik põllumaad, kus on enne kasvatatud mingeid kultuure. Maasikas on mulla suhtes suhteliselt vähenõudlik, kuigi on soovitatav teha mullaproovid, et määrata mulla happelisust ja võimalikku väetisetarvet.

Maasikataimi on võimalik osta turult või taimekasvatustaludest. Taimekasvatustaludest ostetud taimed on kvaliteetsed, kuid suhteliselt kallid. Samuti on võimalik ka teistelt maasikakasvatajatelt saada terveid noorvõrseid.

Kõige suuremad kulutused on uue põllu rajamisel maasikale (paigaldatakse maasikataimede alla maasikate puhtuse tagamiseks ja umbrohu ärahoidmiseks) ja väetise ostmine. Paljud maasikakasvatajad on proovinud kile asemel kasutada ka saepuru. Kuigi saepuru hoiab maasikad suhteliselt puhtad, ei ole sellega

võimalik takistada umbrohu kasvu. Ka võib saepurus sisalduv niiskus soodustada haiguste tekkimist.

Kui plaani tehakse, tuleb kindlasti mõelda ka turustamisvõimalustele. Lihtsam võimalus tundub esmapilgul Tartu või Tallinna turgudel müümine. Kuid siis peab arvestama täiendavate kulutustega transportile, turupiletile, väikepakendile ja suurematelele transportikastidele. Lihtsam võimalus suuremal pindadel kasvatajatele on hulgimüük s.o. ülesostja toob omad transportikastid ja viib kogutud saagi ise ära. Sellisel juhul peab aga arvestama natuke madalama müüginnaga.

Maasikakasvatus nõuab hooajaliselt palju tööjõudu ja head organiseerimist, sest ilusamate ilmadega tuleb korjata iga päev ning 1 ha korjamiseks on vaja kuni 30 inimest. Keskmiselt on võimalik ühelt hektarilt saada 5000 kg maasikaid.

Maasikakasvatuse tulusus hakkab suurenema hektarisuuruselt kasvupinnast alates, s.t. suuremad kui 1 ha põllud annavad suuremat kasumit, kuid samas üle 10 ha põldude puhul hakkab kasum jälle vähenema. See muidugi ei tähenda, et väiksematel kui 1 ha põldudel polegi mõtet. Kui pole kogemusi ja puudub ka vastav ettevalmistus, tulekski alustada väiksemalt ja järkjärgult oma noorte võrsetega põldu suurendada.

Maasikakasvatuse kohta oskavad täpsemat informatsiooni jagada:

- 1) AS Marjakasvatus, tel 390 417 või (250) 77 167 Rein Peedor ja Kadri Karp
- 2) konsultant Rando Värnik, tel (250) 94 808;
- 3) konsultant Ave Kikas, tel (243) 61 323, (243) 31 849, (252) 32 506.

Nii et julget pealehakkamist!

Margus Pleksner

Elukoha registreerimine

Saabusid valda

Tiina Prentsel	Kurepalu	Järvekaldal 12	Tartust
Maarja Prentsel	Kurepalu	Järvekaldal 12	Tartust
Enn Prost	Haaslava	Loosi	Tartust
Valev Mandel	Kurepalu	Õuna	Tartust
Marit Bachaus	Roiu	Männi 4-26	Rakke vallast
Jossif Fraidenberger	Ignase	Pikamäe tee 1-8	Tartust
Ilmar Mooses	Ignase	Pikamäe tee 4-4	Tõrvandist

Lahkusid vallast

Malle Lõuna	Metsanurga	Männiku	Tartusse
Aivo Opmann	Tõõraste	Pihla	Saare valda
Tamara Kivi	Ignase	Pikamäe tee 1-8	Tartusse
Aleksei Riitsaar	Roiu	Oja 7-17	Tartusse

Politseiteated

1998. aastal valmistasid kõige suuremat pahameelt nii meie vallas kui kogu riigis vargad. Vallas moodustasid vargused kõigist toimepandud kuritegudest 85%. Varguse fakte kokku oli 34, muid kuritegusid oli 6. Kuriteokoosseisu puudumise tõttu keelduti algatamast 7 ja algatatud kriminaalasjad lõpetati 3 juhul.

Vallas toimepandud 40 kuriteost avastati 14 (35%), vargustest 8 (23,5%). Vargustega tekitati vallas kokku kahju 245 tuhat krooni. Kannatanutel on avastatud kuritegude põhjal lootust kahju hüvitusele 60 tuhande krooni osas. 34 vargusest 12 juhul olid kannatanuks juriidilised isikud, 22 korral füüsilised isikud. Neljal korral varastati kauplustest, kaks korda Roiul, kaks korda Kurepalus. Roiu kauplusevargad on tabatud ja viibivad vahi all. Põhiliselt aga varastati eelmisel aastal elektriliinide alumiiniumjuhet, metsa ja majakraami suvemajadest.

Suurem osa avastamata kuritegudest pandi toime esimesel poolaastal.

Geograafiliselt oli eelmisel aastal kõige kriminogeensem Koke küla (8 juhtu), järgnevad Roiu alevik ja Uniküla (kummaski 6). Roiu alevikus toimepandud kuriteod on kõik avastatud. Päkste ja Kurepalu külades oli mõlemas 4 kuriteofakti, mis on seni kõik avastamata. Ülejäänud valla külades eelmisel aastal kuritegusid ei olnud.

Lisaks vargustele toimepandud 6 kuriteost oli 3 juhul tegemist füüsilise vägivallaga (peksmine), 1 ähvardamine, 1 puskarimüümine ja kahjuks aasta lõpul ka kõige raskem isikuvastane kuritegu — tapmine Koke külas.

Kokkuvõttes võib öelda, et kuritegevuse tase püsib vallas aastate lõikes ikka enam-vähem ühtlane. Seoses salajaste varguste osakaalu kasvuga on tõusnud aga avastamata kuritegude protsent. Siin on tähtis osa kõigil kuritegevuse ennetamiseks oma vara parema kaitsmise korraldamine.

✓ 7. jaanuaril avastas R. Kubjas, et Tõõraste külas Saare talu küünis asunud ratastraktorilt T-40 on varastatud starter. See oli musta värvi. Kui kellelegi on sellist müüa pakutud või oskate midagi muud selle kohta öelda, palun teavitage politseid.

✓ Seoses läheneva kevadega on viimane aeg vaktsineerida oma koerad marutaudi vastu. Tuletage meelde, kui palju marutaudi juhtumeid oli möödunud kevadtalvel. Roiu veterinaararsti telefon on 490 144. Tuletame ka meelde, et vastavalt Haaslava valla loomapidamiseeskirja p 3.1 võib koeraomanikku, kes jätab oma koera järelevalveta trahvida 410 krooniga, kui loom aga kellelegi kahju tekitab või kedagi ründab, on trahvi suurus kuni 2050 krooni.

Konstaabel Ivar Dubolazov

KODUKANDI LOOD XXVII

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

Kommuuna võim Haaslaval

27. detsembril 1918 kutsus Haaslava vallamajja rahvakoosoleku kokku valla maatameeste nõukogu esimehe abi Oskar Postov *Kommunistlise Revolutsiooni Komitee kirja põhjal 24. detsembrist 1918.a. nr 1* selleks, et valida mõisa- ja taluteenijatest nõukogu. Kokku tuli üle 100 maata inimese. Edasi loeme juba koosoleku protokollist:

Demokraatilise nõukogu vallavanem Karl Rattasepp on arreteeritud kaebduse pääle, et tema olla valge kaardi organiseerija ja Eesti Ajutise Valitsuse toetaja olnud.

Rahvakoosolek leiab, et Rattasepa vastu tõstetud kaebtus kuritahteline on. Nagu teada, on Rattasepp senini esimene mees olnud, kes töörahva usaldust ja poolehoidmist teo ja sõnaga on ära teeninud. Nagu eeskujuline põllumees on ta oma talust muude saaduste seas osanud ka raha sisse tuua ja kui ta üle jää-

nud summa panka andis ja see sääls Eesti Ajutise Valitsuse laenuks kirjutati, ei võiks seda temale kuigi suureks süüks arvata. Tema on ka vallavanemana oma ametis hoolas olnud ja energiliselt vaeserahva toitmise eest hoolitsenud. Tema pääle kaebaja kohaomanik Jaan Zoobel on aga kuritahtliselt võeraid rahasummasid omandanud ja rahva toitmisele kõiksuguseid tõkkeid ette toonud. Niisama on tõine kaebaja August Kalpus, jälle peremees, sellest kildkonnast pärit, kes on töörahva suuremad vastased.

Koosolek otsustas paluda Kommunistlist Tartu Revolutsiooni Komiteed, et selleks sammusid astutaks, et Karl Rattasepp kui töörahva juures suures lugupidamises seisev ja armastatud isik võimalikult ruttu arestist vabastataks. Pealekaebajad Jaan Zoobel ja August Kalpus aga nüüd kohe kui provokaatorid arreteerida ja Revolutsiooni-

lise Komitee kätte Tartusse saata valju uurimise alla, kuna nad on meie vastased.

Taga-Age veski omanik Leonhard Klaos on arreteeritud ja seisab praegu Tartus vahi all. Koosoleku juhataja paneb koosolekule ette küsimuse, kas rahvas on tema vabastamise või kui töörahva riigikorra vastase karistamise poolt.

Koosolek on ühel häälel selle poolt, et Klaos vabaks lastud saaks ja otsustas tema vabastamise palve Tartu Kommunistlise Revolutsioonilise Komitee ette panna.

Koosoleku juhataja teatab, et praegu seisab vahi all ka Jaan Ango ning küsib, missugused vaated rahval tema kohta on.

Algasivad ägedad vaidlused Jaan Ango poolt ja vastu. Ango oli Saksa okupatsiooni ajal vallavanem.

Vaielused lähevad aina elavamaks. Tuuakse ette asjaolusid, kus Ango maatarahvast taga kiusas nii Tööraha Nõukogude valitsemise ajal kui Saksa okupatsiooni ajal.

Aga selgusele jõudes, et Ango Ango kui nõrga iseloomuga inimene pidas ametit väliste mõjude all ja ka tema osas eespool nimetatud Jaan Zoobel suur kihutaja oli, võeti koosolekul vastu järgmine resolutsioon:

Meie, maatamehed, ei soovi mitte kättemaksimisega oma võimu sisustama hakata, mis mitte parem ei oleks kui rikaste võimu aeg. Meie soovime ühel häälel, et Ango aresti alt vabastatakse ja asju, milles ta süüdi on, sõjaaegsete väljakohtute sarnaste asustuste kätte arutada ei antaks.

Koosoleku protokollile alla kirjutama lisaks koosoleku juhatajale ja protokollijale Jaan Väljaotsale valiti veel 9 koosolekust osavõtjat, kelle allkirjadest on välja loetavad J. Põvvat, J. Ango, Eduard Wisser, Eduard Teder ja Jaak Lapp.

Järgmist rahvakoosolekut 9. jaanuaril 1919 juhatas juba vallavanem Karl Ratasapp. Koosolek kutsuti kokku selleks, et *tööraha nõukogu valida laske ja see nõukogu valla asjade ajamist oma kätte saaks võtta*. Koosolekule kutsuti kokku kõik valla ja mõisa maa peal elavad maata inimesed, taluja mõisasulased, kes on üle 18 aasta vanad. Kokku tuli 205 inimest. Loeme koosoleku protokoll:

Vallavanem avab koosoleku ja paneb ette koosoleku juhataja ära nimetada. Juhatajaks valitakse Ratasappa ennast, keda tööraha palve pääle vangist vabastati.

Selle pääle võeti nõukogu liikmete valimine ette. Liikmeid tuleb valida 11. Kandidaatideks nimetati maatameestest

1. Leonhard Järkavits
2. Oskar Voltri
3. Eduard Ango
- Eduard Lilla — astus tagasi
4. Jaan Viru
5. Jaan Lätti
6. Eduard Wisser
7. Aksel Juhkam
8. Peeter Liivak
9. Johannes Kiisel
10. Jüri Assmann
11. August Päiv

Kõik saivad ühel häälel valitud ja kõik võtavad valimise vastu. Vallasekretäriks peab senine J. Väljaots jääma. Valijad volitavad oma asemele seda protokollile alla kirjutama 10 osavõtjat, kelle allkirjadest on loetavad: Kusta Luha, Eduard Uibu, Karl Anijalg, Kliim, Jaan Kangro, Karl Käärrik, Rihard Tohvri, Juhannes Talur.

Järgmine protokoll kannab kuupäeva 11. veebruar 1919. Vallas on punase võimu periood lõppenud. Toimub peremeeste koosolek vallavanem Karl Ratasappa juhatusel. Kokku oli 118 kutsutust tulnud 59 peremeest, kuid vallavanem pidas siiski vajalikuks koosolek ära pidada, sest otsustamist vajasisid kiired asjad. Loeme protokoll:

Vallavanem loeb ette sunduslised määrad piima ja piimasaaduste sundusliku linnaviimise kohta. Maakonnavalitsuse volinik Daniel Zupsmann, kes elab Tartus Kesk-uulits nr 6, annab suusõnal lühikese seletuse. Järgnevate läbirääkimiste pääle tunnistatakse tarvilikuks punktid määrata, kuhu piim kokku võtta linna viimiseks ja tuldi otsusele, et iga küla need punktid oma ringkonnale ära määrab. Kes aga kokkuvõtmisele piima viia ei taha, peab selle ise linna viima Gildi uulitsasse nr 3.

Vallavanem teatab, et Maakonna Toitlusosakond selle valla käest nõuab vilja äratoomist, mis veel viimata on. Tehtakse otsuseks: Need peremehed, kes 27. jaanuaril vilja viimata jätsivad, peavad tingimata homme, 12. veebruaril selle vilja Tartusse Tiigi uulitsa auruveskile ära viima, kaerad aga Riia uulits 127 ladusse.

Vallavanem kuulutab koosolekule, et maakonna komandandi ettekirjutuse põhjal 8. veebruarist nr 877 kõik need peremehed, kes maata rahvale vilja kätte ei anna, mis anda määratud, peavad iga andmata jäänud rukki puuda asemel, kui temal tõeste enam rukkeid alal ei ole, raha maksuma: 80 marka. Koosolek on niisuguse valitsuse määrusega ühel meelel rahul.

Arutusele tuleb küsimus, kas on vallal võimalik maakonnavalitsuse toitlusosakonna nõudmist täita, mille järele iga peremees külvi vakamaa päält peab andma 3 puuda rukkeid, 3 puuda odre ja 5 puuda kaeru.

Läbirääkimiste järele leitakse, et Haaslava vallal palju maatarahvast on, keda seesama vald toitma peab, sest väljastpoolt vaevalt neile vilja võib loota. Sellepärast tehtakse järgmised ühemeelsed määrused: vallavalitsusel ühes toitlusosakonnaga maakonna toitlusosakonnale ära seletada, et meie valla maatarahva toitmise kohustuse pärast seda valda mitte ei saa lubada sammu pidada vilja andmisega linnale ja kroonule nende valdadega, kus maatarahvast vähe on. Lubati aga täita kõik kohustused selles osas, mis vallale varem vilja viimiseks on antud ja kel vilja pole, maksab raha.

Vallakirjutaja palub endale üles anda, kellel peremeestest on jäänud Saksa okupatsiooni aegsete võimude ajal loomade, vilja ja muu antu eest raha saamata.

Vallavanem kuulutab, et kõik ilma viibimata üles peavad andma, kelle loomadel külgehakkavaid haigusi olemas on.

Vallavanem paneb mitme peremehe soovil koosolekule ette küsimuse, kas ei leita võimalust, et sõjavägi puhast leiba, ilma kaerte ja muude segudeta saaks.

Koosolek leiab, et me oma kodukolde kaitsjaid ikkagi peavad puhast leiba saama, kuna meie kodus häämeelega segatud leiba sööme, sellepärast otsustati saata maakonnavalitsuse läbi Valitsusele palve, et meie sõjavägi, kes frondil seisab, puhta leivaga saaks toidetud.

Koos vallavanemega kirjutasiid protokollijale alla kõik kohalolijad: I. Voltri, J.Mäletjärv, A. Pallo, A. Laaber, J. Hansen, J. Tekkel, J. Virro, J. Lust, Stümper, Kroman, J. Ziukman, Opmann, J. Reben, I. Manglus, J. Rosenthal, K. Rosenthal, H. Kõõra, K. Lätti, A. Päiv, J. Käärrik, J. Pastel, D. Luha, I. Duberg, Jaan Anja, P. Luha, J. Rasva, M. Nursi, I. Treial, J. Leito, J. Link, P. Soo, A. Ottas, P. Siimer, L. Käärrik, A. Link, J. Adson ja mõned, kelle allkiri pole loetav. Neli peremeest ei mõista ja üks (Juhan Grosberg) ei näe kirjutada. Nemad volitasid enda eest alla kirjutama J. Viilupit, J. Rosenthali ja veel ühte loetamatu allkirjaga peremeest.

Protokollid Eesti Ajalooarhiivist Ilmar Voltri vahendusel

Meie oma lendur

Sillaotsa kooli kroonikast võime lugeda, et aastatel 1863 — 1885 töötas Sillaotsa koolis õpetajana Unikülas sündinud Peeter Marken. Rahva hulgas tunti teda tehnikahuvilisena, kes valmistas purjede ja pedaalidega varustatud lennumasina. Ainuke lennukatse toimus Araka mäelt Mõraoja suunas. 200-300 meetri pikkune lend lõppes hädamaandumise ja lendur-leiutaja sääreluu murruga ojaäärses lepikus.

24. detsembril 1998 maandus aga Roiul Meistrite tänava töökoja ja garaažide vahele helikopter, lenduriks Roiul elav, siin sündinud ja kasvanud Romet Vään.

Pärast Sillaotsa kooli lõpetamist 1993. aastal jätkas Romet õpinguid Nõo Realgümnaasiumi lennunduse eriklassis. Talvel omandas teoreetilisi teadmisi, suvel toimusid kahe kuu jooksul praktilised lennud Ridalis. 1996. aastal sai ta koos gümnaasiumi lõputunnistusega amatöörlenduri kutse. AS Pakker Avio juhataja Reio Porro soovitusel võttis Romet Vään osa konkursist Soomes toimuvatele lennuinstruktorite kursustele. Ta võeti vastu ja praeguseks ajaks on üks õpiaasta seljataga, mis annab õiguse õpingute kõrval Ülenurme lennuväljal töötamiseks.

Nii osutuski võimalikuks helikopteri maandamine Roiul ja kohalikud said lennumasinat "näpuga katsuda". Vend Heikil ja onu Juhanil oli õnn Roiu alevikule helikopteri kabiinist ülalt alla vaadata.

Meile teada olevatel andmetel on Romet Vään esimene Haaslava vallast pärit kutseline lendur ja tema helikopter esimene Roiul maandunud lennumasin.

23. veebruaril tähistab Romet oma 21. sünnipäeva. Soovime talle ka tulevikus head lennuilma.

Johannes Loost

ÕIGUSAKTID

Vallavalitsuse korraldustest

04.01.1999

- Moodustati Riigikogu valimiseks 7. märtsil 1999 Haaslava vallas valimisjaoskond, kuhu kuuluvad kõik valla territooriumil asuvad külad ja Roiu alevik.

11.01.1999

- Kinnitati ametlikeks kohanimedeks aadressinimedena ja maa katastriüksuste nimedena Kriimani külas Tareke 23 (Vello Kallavus'e hooned ja maa); Kurepalu külas Kure (Tiit Ründal'i ja Tiiu Ründal'i maa), Metsakodu (Hardi Tullus'e maa), Kure-Loku (Virve Kaha ja Kaido Kaha hooned ja maa); Lange külas Pääsukese (Ülle Schneebergi hooned ja maa), Päkste külas Margi (Mark Grišakovi hooned ja maa); Roiu alevikus Meistrite tänav 1 — 14 (1 -

E-Truck OÜ, 3 - Romor OÜ ja kohvik, 5- Roiu Majatehase OÜ, 2/4 - TTK kauplus ja Pereköök, 6/8 - pumbamaja, alajaam, ehituskruunt, 10 - garaažid, 12 - endine katlamaja, 14 - Arujõe OÜ bensinijaam).

- Määrati sotsiaalabitoetus 500 krooni ühele taotlejale.
- Otsustati finantseerida ühe taotleja täiendõpet 1000 krooni ulatuses juuksurite kursustel.

18.01.1999

- Kinnitati komisjon Sillaotsa Põhikooli direktori ametikohale konkursi korraldamiseks seoses töötava direktori ametitähtaja täitumisega.
- Otsustati finantseerida ühe taotleja täiendõpet 1000 krooni ulatuses autojuhtide kategooria tõst-

mise kursustel ja kahe taotleja täiendõpet 500 krooni ulatuses kokkade täienduskursustel.

- Määrati kahele taotlejale 500 krooni suurune ühekordne sotsiaalabitoetus.
- Kooskõlastati valla vara — hoonete, kindlustamine kindlustusfirmas Leks.

25.01.1999

- Otsustati tagastada 4,99 ha õigusvastaselt võõrandatud Muru talu maad Lange külas 29.10.1993 surnud omandireformi õigustatud subjektile Elli Punkarile.
- Kinnitati Haaslava külas õigusvastaselt võõrandatud Suhki A-16 talu maa võõrandamisaegne maksumus ning määrati kompensatsioon tagastamata jäänud maa eest omandireformi õigustatud subjektile Erika Rõõmule.
- Kinnitati valla vara enampakkumisel müügi tulemused: endise Ala-Kolli talu lauda Alakülas ostis Helve Orusalu, endise Ala talu hooned Kõivukülas ostis Tõnu Ojamaa. Enampakkumine tunnistati ostjate puudumisel nurjunuks Roiul asuva te keskkatlamaja hoone, konteinerkatlamaja, masuudihoidla ja gaasikeskküttekatelde osas.
- Arutati läbi volikogu esimehe Maie Kajalaidi arupärimine valla maadel kehtiva jahirendilepingu kohta ja volitati arupärimisele vastama vallavanem Margus Pleksner.

01.02.1999

- Anti nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks Hando Piispale Palukülas 0,37 ha elamumaaks, Amanda Käsperile Kriimani külas 0,85 ha elamumaaks, Maie Lättille 50,57 ha Aadami külas maatulundusmaaks, Tõnu Ojamaale Aadami külas 50,54 ha maatulundusmaaks, Julia Simbergile Kriimani

külas 0,20 ha elamumaaks ja Gorgonia Tasale Lange külas 6,0 ha maatulundusmaaks.

- Otsustati võõrandada Haaslava vallale kuuluv endine Lange talu laut senisele kasutajale Helju Sagar'ile enampakkumiseta.
- Määrati ühekordne sotsiaalabitoetus volikogu sotsiaalkomisjoni otsuse alusel 1000 krooni ühele taotlejale.
- Otsustati finantseerida ühe taotleja täiendõpet raamatupidajate kursustel 985 krooni ja ühe taotleja ümberõpet 1000 krooni ulatuses.

08.02.1999

- Korteriomandi seadmise eesmärgil määrati teenindamiseks vajaliku maa suurus ja piirid Ignasel Pikamäe tee 8 ja Pikamäe tee 10 asuvatele 4-korterilistele elamutele.
- Anti nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks Kurepalu külas Enn Bannerile 0,12 ha ja Aare Roosimäele 0,12 ha elamumaaks; Roiu alevikus Anu Kruusile, Veera Ahtijainenile, Silver Tennaarele ja Lembit Nisule 0,84 ha elamumaaks ning Keit Varikole 0,56 ha põllumajandustootmishoonete maaks; Kriimani külas Vahur Vahtrele 0,16 ha elamumaaks.
- Otsustati erastada enampakkumise korras maatulundusmaana 4,86 ha suurune Lepavitsa maüksus Aardlapalu külas ja 1,95 ha suurune Pärnametsa maüksus Aadami külas.
- Määrati 500 krooni suurune ühekordne sotsiaalabitoetus raske majandusliku olukorra tõttu ühele taotlejale.
- Kiideti heaks otsuse eelnõu Riigikogu valimise valimisjaoskonna liikmete nimetamise kohta ning otsustati esitada see vallavolikogule otsustamiseks.

Mälestame lahkunuid

Eduard Punkar
29.10.1909 — 03.02.1999
Lange

Aleksei Tuum
25.08.1940 — 06.02.1999
Metsanurga